

університетської освіти. Реформування в зазначений період завершилося наданням коледжам статусу “університет”, зміною навчальних програм, переглядом фінансування університетських коледжів, удосконаленням системи функціонування заочної форми навчання в контексті підвищення якості освіти, гармонізацією системи адміністрування вищих навчальних закладів.

Перспективним напрямом розвитку досліджень з зазначеної проблеми є подальше вивчення та аналіз ключових подій в історії становлення системи університетської освіти Нової Зеландії, які вплинули на сучасний її стан.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сбруева А. Освіта в умовах глобалізації / А. Сбруева // Шлях освіти. – 2001. – № 2. – С. 22 – 25.
2. Таланова Ж. В. Організація докторської підготовки у вищій школі Австралії та Нової Зеландії / Ж. В. Таланова // Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технологія. – К. : Гнозис. – 2005. – С. 606 – 611.
3. Флиер А. Я. Культурная компетентность личности: между проблемами образования и национальной политики / А. Я. Флиер // Общественные науки и современность. – 2000. – № 2. – С. 151 – 154.
4. Beaglehole J. C. The University of New Zealand, an historical study / J. C. Beaglehole. – New Zealand Council for Education Research, 1937. – 431 p.
5. Changing the Curriculum / [ed. by J. Kerr]. – London: Routledge and Kegan Paul, 1968. – 133 p.
6. Conflicting Conceptions of Curriculum / [ed. by E.W. Eisner, E. Vallance]. – Berkeley, Cal.: Mc Cutchan, 1974. – 260 p.
7. Franklin S.H. Trade Growth and Anxiety. New Zealand beyond the Welfare State / S. H. Franklin. – Wellington: Methuen, 1978. – P. 51-74.
8. Kelsey J. The New Zealand Experiment: a World Model for Structural Adjustment? / J. Kelsey. – Auckland: Bridget Williams Books, 1996. – 164 p.
9. Parton H. The University of New Zealand / H. Parton. – Auckland University Press, 1979. – 277p.
10. Thomas W. Entrance to the University / W. Thomas, C. Beeby, M. Oram. – The New Zealand Council for Educational Research, – 1939. – 35 p.
11. Webb L. The Control of education in New Zealand / L. Webb. – Auckland: NZCER, 1937. – 261p.

УДК 378.81

Топтигіна Н. М.

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практичного курсу англійської мови Ізмаїльського державного гуманітарного університету

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПЕРСОНІФІКАЦІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ В УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ

У статті акцентується увага на проблемі персоніфікації фахової підготовки майбутніх викладачів-філологів, орієнтованої на особистісне і професійне самовдосконалення.

Ключові слова: персоніфікація професійної підготовки, особистість, особистісне і професійне самовдосконалення.

Топтигіна Н. М. Некоторые аспекты персонификации профессиональной подготовки будущих преподавателей-филологов в условиях магистратуры. В статье акцентируется внимание на проблеме персонификации профессиональной подготовки будущих филологов, ориентированной на личностное и профессиональное самоусовершенствование.

Ключевые слова: персонификация профессиональной подготовки, личность, личностное и профессиональное усовершенствование.

Toptygina N. M. Some Aspects of Personification of Professional Training of Future Teachers-Philologists at the Magistrates. The article deals with the problem of personification of the professional training of future philologists oriented to personal and professional self-improvement.

Key words: personification of the professional training, personality, personal and professional self-improvement.

Інтеграція України в європейський освітній і науковий простір актуалізує питання модернізації вищої освіти в контексті завдань Болонського процесу. Одним з пріоритетних є підготовка висококваліфікованих викладачів, здатних самостійно, критично, творчо та професійно мислити, уміти бачити та формулювати проблему (в особистому та професійному плані), висувати гіпотези та знаходити шляхи раціонального її вирішення, робити аргументовані висновки, використовувати їх для вирішення нових проблем, бути здатним генерувати нові ідеї тощо.

Отже, процес модернізації української вищої школи вимагає нового педагогічного мислення, зміни парадигми освітнього процесу в напрямі виховання та самовиховання творчої особистості викладача. Проте дані соціологічних досліджень переконливо свідчать про те, що сучасній молоді властиві: низький рівень самостійності, велике бажання запобігти ризику і невизначеності, бути у максимальній безпеці при прийнятті рішення, схильність до покірності. За соціально-психологічними дослідженнями В. А. Козакова, серед студентів вищих навчальних закладів України (980 осіб) виявлено конформних (покірних, залежних) – 65%;

консервативних – 75%; гіпотичних, що недооцінюють свої можливості та принижують свою компетентність, знання і здібності, – 70%; самостійних особистостей – лише 15–25% студентів [2].

У зв'язку з цим освітні системи змінюють парадигму від масових педагогічних явищ на особистість студента, на вивчення можливостей і умов його професійного розвитку, способів саморозкриття і самореалізації. Реформування системи вищої освіти в Україні та її вдосконалення на всіх освітніх рівнях (базова вища освіта – бакалавр, повна вища освіта – спеціаліст, магістр) є найважливішою проблемою, яка значною мірою обумовлюється процесами глобалізації та потребою здійснення активних інноваційних процесів, формування концептуальної системи поглядів, спрямованих на розвиток духовного і інтелектуально-творчого потенціалу майбутніх викладачів, удосконалення їхньої професійної компетенції, вербальної та невербальної поведінки. Актуалізувалася проблема якісної професійної підготовки викладача-філолога в умовах магістратури. Зважаючи на достатньо незначний термін навчання в магістратурі, зміст і методика підготовки фахівців різного профілю для роботи у вищій школі потребують удосконалення, впровадження інноваційних технологій, особистісно орієнтованого та компетентісного підходів.

Тому сьогодні в країні переважає тенденція гуманізації суспільних відносин, відбувається становлення феномену *особистісно орієнтованої освіти*, розробка теоретичних положень цієї парадигми і апробація теоретичних розробок у практиці вищої школи.

Теоретико-методологічну основу особистісно орієнтованої вищої освіти започаткували в Україні І. Д. Бех, О. С. Падалка, І. Ф. Прокопенко, В. І. Євдокимов. Основне завдання, на їх думку, – це створення такого освітньо-розвиваючого середовища, у результаті взаємодії з яким у майбутнього викладача формуватиметься готовність до педагогічної діяльності на основі знання сучасних педагогічних технологій, розуміння ним своєї індивідуальної сутності, на основі якої розробляється особистісна педагогічна концепція і персонал-технологія [5].

Як справедливо зазначає О. М. Пехота, сьогодні особистісно орієнтована вища педагогічна освіта визначається в основному на повсякденному рівні (повага до особистості студента, визнання його унікальності; діалогічний характер лекцій і практичних занять; співпраця і співтворчість як у навчальному процесі, так і у науково-експериментальній роботі; використання методів і прийомів індивідуалізації навчання), в той час як мова має йти про концептуальні підходи [5].

Одним із таких концептуальних підходів, які досі недостатньо розроблені, на наш погляд, є *персоніфікований* характер підготовки майбутнього викладача-філолога в умовах магістратури. Адже підготовка магістра потребує сьогодні впровадження нових організаційних форм навчання, розробки такої моделі професійної підготовки майбутніх викладачів, яка давала б їм змогу не тільки підвищувати свою професійну компетентність, поглиблюючи набуті й засвоюючи нові професійно значущі знання, а також сприяла б розширенню професійної свідомості, формуванню професійного мислення й розвитку особистості студента як майбутнього фахівця. Отже, як ніколи, актуальною виступає проблема розробки персоніфікованої системи професійної освіти, яка орієнтована на розвиток особистості майбутнього викладача, на прояв його індивідуальності як професіонала, на визначення та активізацію його професійно-творчого потенціалу.

У зв'язку з цим мета роботи полягає у вивченні сутності феномену персоніфікації професійної підготовки майбутніх викладачів-філологів та з'ясуванні ефективних умов персоніфікованого навчання студентів в умовах магістратури.

Термін персоніфікація, або уособлення (від лат. *persona* — особа і *facio* — роблю, від грец. *πρόσωπον* — особа і *ποιέω* — роблю) у словнику психолого-педагогічних понять і термінів трактується, як перенесення ознак і властивостей живого на неживе [8]. Сучасний словник педагогічних термінів пояснює його як процес творення особистості [9].

Персоніфікація в психолого-педагогічному контексті – це «уособлення» навчального процесу, надання йому особистісного смислу, виявлення і актуалізація внутрішніх особистісних ресурсів кожного студента магістратури як суб'єкта освітнього процесу та сприяння його професійному розвитку [6]. *Особистість* студента при цьому визнається основною *цінністю* навчального процесу.

Категорія особистості посідає в сучасних наукових дослідженнях одне з центральних місць. В психолого-педагогічній науці не існує загальноприйнятого визначення природи особистості. Термін “особистість” має різні значення. Наука про особистість – *персоналогія* – це дисципліна, що прагне закласти фундамент для кращого розуміння людської індивідуальності шляхом використання різних дослідницьких стратегій [9].

Особистість – це, насамперед, абстрактне поняття, що поєднує в собі багато аспектів, характеризуючи людину: емоції, мотивацію, думки, переживання, сприйняття і дії. Концептуальне значення особистості охоплює широкий спектр внутрішніх психічних процесів, що обумовлюють особливості поведінки людини в різних ситуаціях.

Особистість студента слід розглядати як складну систему, в якій диференціюються та інтегруються психічні властивості, що розвиваються в ньому під впливом соціальних факторів в умовах здійснення ним навчальної професійно спрямованої діяльності та спілкування. Тому особистість можна вважати системою систем, що виявляється і формується в процесі свідомої продуктивної діяльності. Особистість опосередковує та визначає рівень взаємозв'язків індивіда із суспільним і природним середовищем. У ході свого становлення як особистості індивід поступово стає суб'єктом цілеспрямованого пізнання та перетворення об'єктивної дійсності й самого себе. Розвиток особистості студента відбувається у конкретних організованих викладачем умовах. У

процесі розвитку особистості в неї формуються вищі психічні функції, як-от: свідомість, воля, самосвідомість, з'являється здатність до самовдосконалення, творення власної особистості в процесі самопізнання, самовиховання та самонавчання. Вона вступає у «суб'єкт-суб'єктні» стосунки з іншими особами: викладачами, студентами.

Центральною ланкою особистості, за К. Роджерсом, є самооцінка, уявлення індивіда про себе, “Я-концепція”, що породжується у взаємодії з іншими. Однак формування самооцінки не проходить без конфліктів, вона часто не збігається з оцінкою людини оточуючими, і тоді виникає дилема – чи прийняти оцінку інших, чи залишитися зі своєю [13].

Інший представник гуманістичної психології США Г. Олпорт вважає особистість відкритою системою, розвиток якої здійснюється у взаємозв'язку з іншими особами [4]. Особистість, за його визначенням, – це динамічна організація особливих мотиваційних систем, звичок, установок і особистісних рис індивіда, які визначають унікальність його взаємодії з середовищем, передусім соціальним. Однак у цих стосунках немає рівноваги між довкіллям і особою. Остання має увесь час встановлювати нові стосунки і розвивати наявні. Отже, постійний розвиток особистості є основною формою її існування. Важливим механізмом розвитку особистості Г. Олпорт визнає “рису”, під якою він розуміє “рису-мотив”, “рису-інтерес”, тобто мотиви поведінки, що діють у даний момент. Кожна людина народжується з певним набором “рис-мотивів”, які потім трансформуються, підлягають зміні. Існують два класи рис – основні та інструментальні. Основні риси стимулюють поведінку людини, а інструментальні формують її. Основні риси переплітаються з інструментальними, що сприяє формуванню особистості. Кожній особистості притаманні головні, кардинальні риси і риси другорядні. Зазвичай, особистості, за Г. Олпортом, властиві такі риси, як активна позиція відносно дійсності; доступність досвіду для свідомості, тобто здатність бачити події власного життя такими, якими вони є, не застосовуючи “психологічного захисту”; самопізнання; здатність до абстракції; постійний процес індивідуалізації; функціональна автономія рис. Важливою умовою розвитку особистості визнається можливість чинити опір рівновазі. Напруга має постійно підтримуватись, а не усуватись [11].

Американський психолог А. Маслоу головною характеристикою особистості вважає потяг до самоактуалізації, самовираження, розкриття потенцій до творчості [12].

Становлення та розвиток особистості особливо характерні як об'єкт дослідження для професійної педагогіки. Як зазначає Л. Мітіна, професійний розвиток невіддільний від особистісного – в основі і того, й іншого знаходиться принцип саморозвитку, який детермінує здатність особистості перетворювати власну життєдіяльність на предмет практичного перетворення, що призводить до вищої форми життєдіяльності особистості – творчої самореалізації [3].

Отже, аналіз психолого-педагогічної наукової літератури дає можливість визначити особистість студента як цілісність ознак, яка вміщує індивідуально-психологічні та соціально-професійні характеристики, що розвиваються під час навчання у вищому навчальному закладі.

Американський соціолог, психіатр і психолог Г. Саліван в якості основних елементів структури особистості запропонував систему персоніфікацій – сформованих образів себе та оточуючих, які визначають ставлення до себе й до інших, підкреслюючи, що для особистості значущим є те, як вона вписується в реалії соціуму і сприймається оточуючими. Персоніфікована освіта – це індивідуальний, особистісно орієнтований процес, що спрямований на максимальний соціально-професійний розвиток особистості студента і базується на властивому їй прагненні до самоактуалізації й особистісного і фахового самовдосконалення. Персоніфікація навчання є специфічною самоорганізацією суб'єктом свого особистісного освітнього простору. Персоніфікація актуалізує професійно-особистісне «Я» студента як суб'єкта вільного свідомого вибору освітніх траєкторій та шляхів вирішення завдань професійного становлення, усвідомлення своєї унікальності і самоцінності [14].

Свідомість має безліч функцій, які водночас є її підструктурами. З-поміж багатьох підструктур свідомості, діяльність яких реалізує феномен «бути особистістю», важливими є підструктури мотивування, цілепокладання, орієнтування, самоактуалізації, самореалізації, самоконтролю, самооцінки, корекції. Всі вони тісно між собою пов'язані. Так, мотивування бере участь у виборі цілей життєдіяльності, чим зумовлює виникнення підструктури цілепокладання, здійснює диференційований вплив на інші підструктури особистості. Цільовий компонент визначає зміст орієнтування, самоактуалізації і самореалізації, самоконтролю, самооцінки, корекції і тим самим рішуче впливає на кінцевий результат діяльності і поведінки. Підструктура орієнтування створює необхідні передумови для самоактуалізації і самореалізації, а також самооцінки і корекції. Водночас самооцінка і корекція узгоджують з реальними умовами життєдіяльності особистості образ кінцевої мети – результат. Отже, виокремлені підструктури фактично взаємопроникають одна в одну, є окремими аспектами функціонування цілісності. Це свідчить про системну специфіку особистості і необхідність її формування в цілісному педагогічному процесі.

Допомагати розвитку зазначених підструктур особистості студента означає впливати на її стрижневу, внутрішню вісь, тобто на те, що нею рухає, до чого вона прагне, на її переконання, принципи, навички та вміння, на основі яких студент-майбутній викладач будуватиме свою професійну діяльність.

Таким чином, персоніфікований характер навчання створює умови для самовизначення, самоактуалізації й самореалізації можливостей кожного майбутнього фахівця відповідно до індивідуальних темпів саморозвитку.

Саморозвиток, самовираження, самопізнання є найважливішими процесами становлення особистості педагога. Вони, зрештою, спрямовані на самореалізацію особистості. У працях С. Рубінштейна, К.

Абульханової-Славської, Л. Божович, А. Маслоу, самореалізація розглядається як доцільне розкриття й використання людиною своїх можливостей, вона спрямована на вільний вибір можливостей інноваційного зростання [7]. На нашу думку, згадане поняття не вичерпується лише змістом розкриття потенціалу особистості сучасного викладача, а й відображає значення самореалізації як можливої мети й сенсу діяльності педагога. У той же час це не повинно бути "самоціллю", бо у такому разі прагнення "будь-що" досягти самореалізації перешкоджатиме її досягненню. Важливо, щоб сам процес професійної творчості, педагогічна співпраця виступали для студента-магістра як найважливіші життєві цінності.

Персоніфікація навчання вимагає і від професорсько-викладацького складу виконання дещо інших функцій, ніж за традиційної форми. У викладача зникає функція транслятора готової інформації, а на перше місце виступає функція особистісного змісту знання в безпосередній взаємодії зі студентами, що потребує від нього усвідомлення себе у ролі педагога-особистості. Особливістю персоніфікованого навчання є те, що це завжди співтворчість і партнерство викладача й студента-магістра, які реалізуються на двох рівнях [1]. Перший можна умовно назвати імітаційно-творчим, він передбачає різноманітні ситуації, в яких викладач пропонує студентам творчі завдання, вирішення яких відоме йому, але поки невідоме для студентів, і тому їхня діяльність має пошуковий, творчий характер. Проте в об'єктивному сенсі це все ж імітація творчості, відтворення того, що вже було, пошук уже відомих відповідей. Інший рівень співпраці досягається у тому випадку, коли не лише студенти, а й сам викладач не знають наперед готового вирішення проблеми і майбутнього результату. Тоді й виникає дійсно спільний пошук, в якому співпадають і цілі, і предмет, і характер діяльності сторін, що співпрацюють. Неможливо розвивати педагогічну творчість, не розвиваючи творчу діяльність студентів, не створюючи умов для їх індивідуального самовираження. Але ще більш важливе зворотне положення – без творчості самого викладача, без його постійного прагнення до самореалізації і саморозвитку неможливо стимулювати особистісний і професійний розвиток студентів-магістрів.

В умовах персоніфікації навчального процесу студент магістратури як суб'єкт освіти має можливість співвіднести зовнішні сторони буття і майбутньої професійної діяльності зі своїми духовними потребами, індивідуальною системою цінностей, особистісною культурою. Таким чином, персоніфікація є могутнім інтегратором ціннісної свідомості і процесів мислення студента, що наповнює особистісним сенсом його діяльність. В. П. Кисільова пропонує перелік психолого-педагогічних умов, які сприяють персоніфікації підготовки майбутнього фахівця [1]. Серед них такі:

- створення освітньо-розвиваючого середовища на основі збагачення особистісним змістом програмного змісту навчального матеріалу, в якому студент з об'єкта професійної підготовки перетворюється на суб'єкта індивідуального професійного розвитку;
- опрацювання навчального матеріалу в індивідуальному темпі, який будується на основі розуміння студентом своєї індивідуальної сутності;
- своєчасний контроль і корекція процедури індивідуального навчання студента на основі виявлення індивідуальних рис його психіки з подальшою їх діагностикою;
- виявлення та доброзичлива оцінка способів продуктивної навчальної діяльності студента;
- навчальний матеріал має забезпечувати виявлення змісту суб'єктивного досвіду студента, включаючи досвід його попереднього навчання;
- засвоєння нових знань студентами відбувається на основі постійного перетворення набутого суб'єктивного досвіду. Цьому сприяє спеціальний виклад навчального матеріалу та методичні поради;
- узгодження суб'єктивного досвіду студентів з науковим змістом здобутих знань;
- структурування навчального матеріалу має забезпечити можливість студенту обирати його зміст, вид та форму для виконання індивідуальних завдань відповідно до наявного суб'єктивного досвіду;
- активне стимулювання студентів до самостійної освітньої діяльності. Зміст і форми такої діяльності мають забезпечити студентів можливість самоосвіти, саморозвитку, самовираження у процесі оволодіння знаннями.

О. Цимбалюк зазначає, що забезпечення персоніфікації навчання можливе за наявності таких чинників навчального процесу, як:

- 1) стимулювання самостійного переведення студентом емпірично здобутих знань на рівень глибших узагальнень, авторських концептуальних висновків;
- 2) впровадження в освітню практику методів міжособистісної взаємодії на занятті, що забезпечує обмін особистісними сенсами;
- 3) демонстрація взаємозв'язків явища, що вивчається, із політичною, соціальною, культурною, екологічною сферами буття, а також психологічним і фізіологічним самопочуттям індивіда;
- 4) використання можливості вибору індивідуальної траєкторії освоєння навчального матеріалу;
- 5) залучення студентів до аналізу ситуації, що спонукають їх критично поставитися до сформованих переконань і псевдоцінностей, розвиває творче мислення;
- 6) використання методів, активізуючих здатність ставити запитання і знаходити свої власні рішення;
- 7) захопленість викладача своїм предметом, усвідомлення можливостей особистісного розвитку студента засобами цієї дисципліни [10].

За своєю суттю професійна діяльність викладача є багатофункціональною і, певною мірою, суперечливою. Однією із суперечностей є невідповідність між педагогічною і, передусім, комунікативною підготовкою викладача, зорієнтованою на досвід, здобутий у минулому, та вимогами сьогодення, а особливо

тими, що постануть у найближчому майбутньому. Ця суперечність виявляється в необхідності виконання викладачем як мінімум п'яти функціональних ролей: педагога, вченого, вихователя, організатора, методиста. Саме тому в підготовці педагогічних кадрів для системи вищої освіти необхідно використовувати такі психолого-педагогічні технології її гуманізації, які дозволять викладачеві працювати на майбутнє.

Здійснюючи підготовку магістрів до майбутньої професійно-педагогічної діяльності, потрібно, поряд з детермінацією цільовою, враховувати й детермінацію ціннісну. Йдеться про персоналізуючу та персоніфікуючу педагогічну комунікацію. Через персоналізацію викладач бере на себе авторитарно-дидактичну функцію педагогічного процесу. Через персоніфіковану комунікацію можна реалізувати на практиці суб'єкт-суб'єктну взаємодію зі студентською аудиторією. Персоніфікація завдяки постійно діючому механізмові зворотного зв'язку дозволяє коригувати ідентичність викладача відповідно до навчально-педагогічних норм, що змінилися.

Виходячи з високої динаміки сучасного ринку праці, необхідності орієнтації магістрів на його конкретні сегменти та з метою максимально ефективного використання науково-педагогічного потенціалу вищих навчальних закладів пропонується здійснення персоніфікованої підготовки магістрів за спеціальностями та освітніми програмами.

Отже, персоніфікований підхід в освіті має стати головною тенденцією сучасної професійної підготовки фахівців вищої школи, яка кардинально змінює структуру навчання, ставлячи в центрі навчальної діяльності інтереси майбутнього викладача, враховує його власний досвід, принципи індивідуалізації і диференціації навчального процесу. Перспективним вбачаємо розробку форм і методів аудиторної та позааудиторної роботи, орієнтованих на особистісно-професійний розвиток майбутніх викладачів вищої школи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кисільова В. П. Психолого-педагогічні умови персоніфікації підготовки вчителя. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.mgopu.ru/pvu.old/sobor/magazin.
2. Козаков В. А. Рейтингова система оцінки успішності студентів // Зб. наук. праць; Відп. ред. В. А. Козаков. – Київ : УМКВО, 1992. – С.43 – 44.
3. Митина Л. Н. Личностное и профессиональное развитие человека в новых социально-экономических условиях / Л. Н. Митина // Вопросы психологии. – 1977. – № 4. – С. 29 –32.
4. Олпорт Г. Становление личности. Избранные труды / Г. Олпорт. – М. : "Смысл", 2002. – С. 166 – 169.
5. Пехота О. М. Освітні технології: Навч.-метод. посібник / О. М. Пехота, А. З. Кікченко, О. М. Любарська та ін.; За заг. Ред. О. М. Пехоти. – Київ : А.С.К., 2001. – С. 45 – 47.
6. Попова О. В. Дистанционные образовательные технологии в персонифицированном профессиональном образовании / О. В. Попова // Матер. Межрегион. науч.-практ. конф. «Проф. образ. в условиях дистанц. обуч.: достижения, проблемы, перспективы». – М., 2007. – С. 56 – 61.
7. Рубинштейн С. Л. Философско-психологическая концепция / С. Л. Рубинштейн, К. А. Абульханова-Славская, А. В. Брушлинский. – М. : Наука, 1989.
8. Словник психолого-педагогічних понять і термінів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : // <http://osvita.ua/school/psychology>.
9. Сучасний словник педагогічних термінів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : // <http://konserg.ucoz.ua/load>.
10. Цимбалюк О. Деякі аспекти дослідження процесу розвитку комунікативної діяльності вчителя / О. Цимбалюк. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : // <http://www.osvita.org>.
11. Allport G. W. Becoming: Basic Considerations for a Psychology of Personality / G. W. Allport. – New Haven : Yale University Press, 1955. – 67 p.
12. Maslow A. H. Motivation and Personality. – [2nd ed.] / A. H. Maslow. – N.Y. : Harper & Row, 1970. – 169 p.
13. Rogers C. R. On becoming a person: A therapist's view of psychotherapy / C. R. Rogers. – Boston : Houghton Mifflin, 1961. – 162 p.
14. Sullivan H. S. The interpersonal theory of psychiatry / H. S. Sullivan. – New York : Norton. — [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.wawhite.org/index.

УДК: 37.015.3

Кудіна В. В.
доцент КНЛУ,
Лозінська І.
магістрантка КНЛУ

ХАРАКТЕРИСТИКА ПСИХОЛОГІЧНИХ І ЛІНГВІСТИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Стаття присвячена аналізу рівня сформованості психологічних і лінгвістичних здібностей студентів до вивчення іноземної мови. Автори подають методику здійснення дослідження і, виходячи з отриманих результатів, формулюють пропозиції щодо вдосконалення цих здібностей.

Ключові слова: психологічні здібності, лінгвістичні здібності, інтерес, мотив, мотивація, навчальна діяльність.

Кудина В. В., Лозинская И. Характеристика психологических и лингвистических способностей студентов к изучению иностранного языка. Статья посвящена анализу уровня сформированности психологических и лингвистических способностей студентов к изучению иностранного языка. Авторы предлагают